

Styrelsens svar på motionerna och förslag till beslut.

Motion nr 1 och 2 FSF Fäbodrörelsen och vindkrafts utbyggnaden

Per Lundberg och
Lena Bergils

Motionen Styrelsen har mottagit en motion från Per Lundberg angående ” Vi behöver värna fäbodbruket och fäbodkulturen inför hoten från storskalig vindkraft”. I samma fråga har styrelsen också fått en skrivelse från Lena Bergils.

Styrelsens yttrande

Motionen och skrivelsen tar upp stora och viktiga frågor där olika intressen kan komma att ställas mot varandra. FSF:s uppgift är att arbeta för att ”bevara, främja och utveckla fäbodkultur och utmarksbruk”. Samtidigt vill vi, generellt, bejaka förnybar elproduktionsteknik som vindkraften är och som 2017 uppgick till cirka 9 procent av vår totala elproduktion i Sverige. Frågan är om de olika intressena kan förenas, vilket sannolikt måste avgöras från fall till fall. FSF:s anser självfallet att vid placering av verk ska största möjliga hänsyn tas till bl.a nuvarande och planerade fäboddar.

Tillståndsprövningen för vindkraft är omfattande och tar flera år. Mycket ska vägas in; människan, naturen, kultur, miljö och mark etc. För en större vindkraftsanläggning krävs tillstånd enligt miljöbalken och kommunens tillstyrkan. Likaså är samrådsprocessen mycket viktig och den ansvarar verksamhetsutövaren för. Berörda ska komma till tals, det är mycket viktigt. Stora satsningar görs också på kunskap och forskning. Det handlar bl.a om att få fram mer kunskap som underlättar bedömningar av vindkraftens miljöeffekter.

Förslagen i motion och skrivelse om att; Sammanställa kunskap och kunskapsbehov, verka för en utvärdering och konsekvensanalys och uppmärksamma behovet av bättre kunskap om påverkan från storskalig vindkraft (se motion + skrivelse) är omfattande. FSF avser att diskutera även dessa frågor vid träffar med kontaktpersonerna i riksdagen och med myndigheter.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta**:

Att bifalla intentionerna i motionens och skrivelsens konkreta förslag och ställa sig bakom styrelsens kommentarer.

Motion nr 3 Fäbodhistoria i Härjedalen och Jämtland

Peter Wagenius

FSF styrelse har behandlat motionen. Utan att vi på något vis anser att vi är insatt i frågan så finns det anledning att lyfta den.

De förslag som Peter som motionär ställer: där vi som förbund ska verka för att ta fram historiska fakta vill vi försöka hitta vägar för att påbörja ett arbete kring.

Vidare vill motionären att FSF verkar för att fäbodbruk som bedrivs på statlig mark ska uppmuntras och inte motarbetas. Styrelsen ser här ett samarbete med brukare och inte minst Jämtland Härjedalens Fäbodförening (JHFF) för att synliggöra problemen.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta**:

Att FSF tillsammans med JHFF får i uppdrag att arbetar vidare med frågan i motionärens anda.

Och att motionen därmed är besvarad

Motion nr 4, 5 Tidsbegränsade dispenser för djurhållning på fäbod

Marika Kaspergård
Pauline Palmcrantz

Två skrivelser – (motioner) en från Marika Kaspergård och en från Pauline Palmcrantz tar upp frågan om den dispens som finns, till 1 januari 2024, om att binda upp mjölkande kor över natten i fäboden. Hänvisning görs också till rapporten SJV 2019:17 som skriver; ” Vi bedömer att det bör övervägas att ha generella undantag från kravet för sådan djurhållning som är värdefull ur kultur- eller husdjursgenetiskt perspektiv. Dessa riskerar annars att försvinna och gäller exempelvis hållning av svenska lantraser i bevarandesyfte och djurhållning i traditionellt fäbodbruk”.

Frågan är även viktig vad gäller hållande av uppbunden tjur i avelssyfte.

Styrelsen instämmer med motionärerna om att en generell dispens är viktig för en fortsatt livsmedelsproduktion på fäbodvallar. FSF kommer att arbeta för och påvisa problemet för berörda myndigheter.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta**:

Att bifalla motionerna och att FSF tar den med sig i sitt fortsatta arbete.

Motion nr 6 ” Behovet av att höja status för fäbodbruk och fäbodkultur till riksintresse”.

Olle Larsson

Motionären tar upp viktiga frågor som är komplexa. Styrelsen instämmer i motionens intentioner att höja status för fäbodbruk och fäbodkultur och anser det väl värt att fördjupa diskussionen om vad som är bästa sättet för att uppnå syftet. Styrelsen avser att initiera ett sådant arbete.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att bifalla intentionerna i motionen och ställa sig bakom styrelsens kommentarer.

Motion 7 konsekvenserna för fäbodbruket av rennäringens verksamheter

Åke Eriksson

Motionen berör de frågor som FSF arbetar med kring Mulbetesrätt, urminnes hävd och sedvana.

Dessa frågor måste klargöras och arbetet tar tid och rör sej på flera rättsliga nivåer: regering och riksdag. FSF arbetar med det och är vårt långsiktiga mål.

Under tiden måste vi vara extra uppmärksamma så att dessa rättigheter inte tillfälligt löses regionalt/lokalt och därmed kan bli felaktigt prejudicerande. Detta är vårt kortsiktiga mål.

Vid kontakter med Åke Nilsson, motionären framkommer att kontakter tagits med LSt och dess jurister, berörd sameby mfl. Och förändringar har skett.

FSF följer frågan tillsammans representanter från Jämtlands Härjedalens fäbodförening (JHFF).

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att bifalla intentionerna i motionen och ställa sig bakom styrelsens yttrande.

Motion nr 8 Konventionen om biologisk mångfald

Sven-Erik Johansson

Motionen tar upp en fråga som vi i styrelsen anser att vi har med oss i det arbete vi bedriver. Vi var så sent som i våras delaktig i den hearing som regeringskansliet genomförde strax före Corona viruset började härja. Regeringen ska under hösten tydligen lyfta frågan igen. I detta ligger även vårt mål att försöka skapa en större omfattande projektverksamhet för att verka för att fäbodbruket och utmarksbruket blir ett immateriellt kulturarv. Vi bevakar och försöker se möjligheter inte minst tillsammans med Centrum för biologisk mångfald vid SLU i Uppsala (CBM)). Förbundet har också under en relativt kort tid flyttat fram positionerna och upplever att vi har ett relativt gott förtroende hos många myndigheter, där inte minst vår tidskrift varit en väg framåt.

Vi har som förbund vuxit så det knakar och på mindre än ett år vuxit från 42 medlemmar till närmare 150 stycken. Tidningen Svensk fäbodkultur och utmarksbruk har vuxit i upplaga och nummer 3 2020 trycktes i 500 exemplar, då den sprids även till myndigheter och politiker. Vid fäbodriksdagen i Söderhamn medverkade Håkan Tunón från CBM och ett första steg togs i arbetet med Immateriellt kulturarv. Vägen fram, där ser vi att göra ett omfattande projekt som verkar och genomförs med en regional och lokal medverkan. Inte bara för fäbodbrukare utan även tillsammans med kommuner, länsstyrelser mfl.

Styrelsen anser att vi väl fyller motionärens förslag. Allt hänger ihop och det här är frågor som måste få ta tid. Vid årets fäbodriksdag har vi indirekt arbetat med frågan inte minst i de workshops och de uttalanden/öppna brev som vi gemensamt behandlat.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att anse motionen vara besvarad.

Motion nr 9 Hundhållningen i fäbodbrukets betesmarker

Kristian Olofsson

Styrelsens yttrande

Motionären signalerar ett behov av att diskutera hundhållningen i fäbodbrukets betesmarker, hur konflikter kan undvikas/förebyggas och hänvisar bl.a till hur Norge hanterar frågan (se motion). Motionären föreslår att diskussioner bör tas med de större jägarorganisationerna om dessa frågor och i andra hand med Naturvårdsverket.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att bifalla motionen

Motion nr 10 Gör fäbodar till ett immateriellt kulturarv

Inga-Lis Sjöberg-Bromée

Dörren har under en längre tid varit stängd från regeringens sida att gå vidare med rekommendationer till Unesco att uniciteter såsom fäbodbruket kan utses som immateriella kulturarv. Nu har dörren öppnats lite på glänt och FSF söker med ljus och lykta efter projektmedel och finansiering för att komma igång med ett arbete mot att fäbodbruket kan få en utses av FN: organet Unesco som immateriellt kulturarv.

Vi har kontakter med Riksantikvarieämbetet och Institutet för språk och Folkminnen (ISOF) i denna fråga.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att bifalla motionen och anse den besvarad

Motion nr 11 Hänsynstaganden till fäbodbruket

Ole Nordin
John Arne Thyselius

Det motionärerna tar upp i sin motion är i allra högsta grad viktiga frågor att ta med oss i fortsatt arbete. Det handlar att göra rätt och att ha respekt för fäbodbruket i myndighetsutövning och i exploateringsfrågor i framtiden.

Det är också viktigt att man som fäbodbrukare är aktiv lokalt. Innan bygglov som exempel beviljas så ska rågrannar tillfrågas och ges möjligheter till synpunkter.

De har även rätt att överklaga. Så även om vi som förbund vill verka i motionärernas andemening så måste det också utgå ifrån ett lokalt perspektiv och engagemang. De som lättast faller mellan stolarna i dessa frågor är där det handlar om arrendebbrukare och marker mm som har samfällda lösningar. Här är lokal kunskap och engagemang mycket viktigt.

Styrelsen föreslår årsstämman **besluta:**

Att bifalla motionen och FSF tar den med sig i sitt fortsatta arbete.